

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

19. jaanuar 2006 *

Kohtuasjas C-240/03 P,

mille esemeks on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 28. mail 2003 esitatud apellatsioonkaebus,

Comunità montana della Valnerina, esindajad: *avvocato* P. De Caterini, *avvocato* E. Cappelli ja *avvocato* A. Bandini, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

teised menetlusosalised:

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: C. Cattabriga ja L. Visaggio, keda abistas *avvocato* A. Dal Ferro, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses kohtuastmes,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

Itaalia Vabariik, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Aiello, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees A. Rosas, kohtunikud J. Malenovský, S. von Bahr, A. Borg Barthet ja A. Ó Caoimh (ettekandja),

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 3. märtsi 2005. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Comunità montana della Valerina (edaspidi „CMV”) taotleb oma apellatsioonkaebusega Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtu 13. märtsi 2003. aasta otsuse tühistamist kohtuasjas T-340/00: Comunità montana della Valerina vs. komisjon (EKL 2003, lk II-811, edaspidi „edasikaevatud kohtuotsus”) selles osas, millega kohus jättis osaliselt rahuldamata tema hagi nõudega tühistada Euroopa Ühenduste

Komisjoni 14. augusti 2000. aasta otsus C (2000) 2388, millega tühistati Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) arendusrahastust komisjoni 10. novembri 1993. aasta otsusega C (93) 3182 (edaspidi vastavalt „tühistamise otsus” ja „abi andmise otsus”) ebasoodsa asukohaga mäestikupiirkondades metsa- ja põllumajanduse ning toiduainete tootmisega seotud katse- ja esitluskava raames (edaspidi „kava”) talle antud rahaline abi.

I. Õiguslik raamistik

- ² Euroopa Ühenduste Nõukogu võttis 24. juunil 1988 vastu määruse (EMÜ) nr 2052/88 struktuurifondide ülesannete ja tõhususe kohta ning nende tegevuse kooskõlastamise kohta teiste struktuurifondide ning Euroopa Investeeringuspanga ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega (EÜT L 185, lk 9).
- ³ Nõukogu 19. detsembri 1988. aasta määruse (EMÜ) nr 4253/88, mis sisaldab rakendussätteid määruse (EMÜ) nr 2052/88 struktuurifondide ülesannete ja tõhususe kohta ning nende tegevuse kooskõlastamise kohta teiste struktuurifondide ning Euroopa Investeeringuspanga ja muude olemasolevate rahastamisvahendite tegevusega (EÜT L 374, lk 1) kohaldamiseks, muudetud nõukogu 20. juuli 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 2082/93 (EÜT L 193, lk 20, edaspidi „määrus nr 4253/88”), artiklid 14–16 sisaldavad struktuurifondide abi taotluste läbivaatamist ja abikõlbulikkuse tingimusi käsitlevaid sätteid ning teatud erisätteid.

- 4 Määrus nr 4253/88 sisaldab ühtlasi nimetatud abi väljamaksmist käsitlevaid sätteid artiklis 21, finantskontrolli käsitlevaid sätteid artiklis 23 ning sama abi vähendamist, peatamist ja tühistamist käsitlevaid sätteid artiklis 24.

- 5 Selles osas on osutatud määruse artiklis 24 sätestatud:

„1. Kui ettevõtmine või meede ei õigusta osa või kogu eraldatud abi, vaatab komisjon juhtumi asjakohasel viisil partnerluse raames läbi, nõudes eelkõige seda, et liikmesriik või liikmesriigi poolt ettevõtmise rakendamiseks määratud ametiasutused esitaksid omapoolsed märkused kindlaksmääratud aja jooksul.

2. Pärast uurimist võib komisjon asjaomasele ettevõtmisele või meetmele antavat abi vähendada või selle peatada, kui uurimise käigus ilmneb eeskirjade eiramine või ettevõtmise või meetme rakendamise tingimusi mõjutav oluline muudatus, mille kohta ei ole taotletud komisjoni heakskiitu.

3. Iga alusetult makstud summa makstakse komisjonile tagasi. Hilinenud tagasimaksetele lisatakse viivis, järgides finantsmääruse sätteid ning kooskõlas tingimustega, mille peab kehtestama komisjon vastavalt VIII jaotises nimetatud korrale.”

II. Vaidluse aluseks olevad asjaolud

- 6 Vaidluse aluseks olevad asjaolud, mis nähtuvad edasikaevatud kohtuotsuse punktidest 7–10, on kokkuvõttes alljärgnevad.
- 7 CMV saatis 1993. aasta juunis komisjonile taotluse ühenduse abi saamiseks sellele kavale.
- 8 Kava üldeesmärk oli metsa- ja põllumajanduse ning toiduainete tootmisega seotud katsekava elluviimine ja esitlemine kahes piirkonnas — Valnerina (Itaalia) piirkonnas CMV poolt ja Drôme provençale'i (Prantsusmaa) piirkonnas ühingu Route des Senteurs'i poolt (edaspidi „RDS”) — selleks, et lisaks tavapärasele põllumajandustegevusele käivitada ja arendada alternatiivset majandustegevust nagu näiteks maaturismi.
- 9 Vastavalt abi andmise otsuse artikli 1 teisele lõigule „vastutasid” kava eest CMV ja RDS. Selle otsuse artiklis 2 määrati kava teostamise kestuseks kolmkümmend kuud alates 1. oktoobrist 1993 kuni 31. märtsini 1996. Nimetatud otsuse artikli 3 esimese lõigu kohaselt ulatus kava abikõlblik kogumaksumus 1 817 117 eküüni ning ühtlasi kehtestati ühenduse maksimaalseks rahaliseks osaluseks 908 558 eküüd. Sama otsuse artikli 5 kohaselt olid nii CMV kui ka RDS „[selle otsuse] adressaadid”.

- 10 Abi andmise otsuse I lisa sisaldab kava kirjeldust. Selle lisa punktis 5 nimetati CMV-d seoses abi saamisega „abisaaajaks” ja RDS-i „teiseks kava eest vastutavaks isikuks”. Sama lisa punkt 8 sisaldas rahastamiskava, tuues välja kõnealuse kava kõikide meetmete kulud eraldi. Kava meetmed ja nendele vastavad kulud olid jagatud nelja osasse, CMV ja RDS olid kumbki kohustatud rakendama kahe osa meetmeid neist neljast.
- 11 Abi andmise otsuse II lisa on kehtestatud abi andmise tingimused. Muuhulgas on selle punktis 1 sätestatud, et abisaajad peavad juhul, kui nad soovivad I lisa kirjeldatud meetmeid oluliselt muuta, teavitama sellest eelnevalt komisjoni ja saama tema nõusoleku. Vastavalt II lisa punktile 2 on abi andmise eelduseks kõigi abi andmise otsuse I lisa kirjeldatud meetmete rakendamine. Lisaks on nimetatud II lisa punktis 4 ette nähtud, et abi makstakse välja otse CMV-le kui abisaajale, kes maksab omakorda RDS-ile määratud summad. Sama lisa punkti 5 kohaselt on komisjonil õigus nõuda iga rahalise kulutuse kontrollimiseks kõiki originaaldokumente või nende tõestatud ära kirju ning teostada kohapealset kontrolli või nõuda välja asjasepuutuvad dokumendid. Abi andmise otsuse II lisa punkti 6 põhjal on nimetatud abisaajad kohustatud säilitama viie aasta jooksul pärast komisjoni viimase makse tegemist kõiki kulusid tõendavaid originaaldokumente ning vajaduse korral esitama need komisjonile. Selle lisa punkti 7 kohaselt on komisjonil igal ajal õigus abisaajatelt nõuda aruande esitamist tööde seisukorra ja/või tehniliste saavutuste kohta ning nimetatud lisa punkti 8 kohaselt on abisaaja kohustatud tagama kava teostamise tulemuste komisjonile kättesaadavuse ilma, et sellega kaasneksid täiendavad maksed. Lõpuks on II lisa punktis 10 täpsustatud, et komisjonil on õigus abi peatada, vähendada või tühistada ja nõuda juba makstud abi tagastamist juhul, kui ei ole täidetud ühte selles lisa nimetatud tingimustest või kui on võetud meetmeid, mis ei ole ette nähtud I lisa, ning et sellisel juhul on abisaajal õigus eelnevalt esitada vastavasisulisi põhjendusi komisjoni poolt kindlaksmääratud tähtaja jooksul.

- 12 Aastatel 1993 ja 1995 maksis komisjon CMV-le välja kaks avanssi, mis moodustasid vastavalt 40% ja 30% kavale määratud ühenduse abist. CMV omakorda kandis RDS-ile üle summad viimase poolt rakendatavate kava meetmete kulude katteks.
- 13 Detsembris 1994 ja juunis 1997 saatis CMV komisjonile vastavalt esimese aruande kava edusammude ja ettenähtud meetmete iga tehtud kulutuse kohta ning lõpparuande kava elluviimise kohta. Neis aruannetes kinnitas CMV esiteks, et tema käsutuses on tõendid tehtud kulutuste kohta ning teiseks, et juba rakendatud meetmed vastavad abi andmise otsuse I lisas kirjeldatule.
- 14 Komisjon teatas 12. augustil 1997 CMV-le, et ta on algatanud üldise tehnilise ja raamatupidamisliku kontrolli, mis puudutab kõiki nõukogu 19. detsembri 1988. aasta määruse (EMÜ) nr 4256/88, millega nähakse ette sätted määruse (EMÜ) nr 2052/88 kohaldamiseks Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatistfondi (EAGGF) arendusrahastu suhtes (EÜT L 375, lk 25), muudetud nõukogu 20. juuli 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 2085/93 (EÜT L 193, lk 44), artikli 8 alusel rahastatud kavasis, sealhulgas kõnealust kava. Ta nõudis abi andmise otsuse II lisa punkti 5 alusel, et CMV esitaks nimekirja kõikidest dokumentidest, mis tõendavad kava elluviimise raames tehtud tegelikke abikõlblikke kulutusi, ja iga dokumendi tõestatud ära kirja.
- 15 Pärast teatud dokumentide saamist CMV-lt teatas komisjon viimasele 6. märtsi 1998. aasta kirjas oma kavatsusest läbi viia kohapealne kontroll kava elluviimise kohta, mis leidis aset CMV juures 23.–25. märtsini 1998 ja RDS-i juures 4.–6. maini 1998.

- 16 Komisjon teavitas 22. märtsi 1999. aasta kirjas CMV-d, et ta viis määruse nr 4253/88 artikli 24 alusel läbi kava rahastamise kontrolli, mille käigus tulid ilmsiks teatud eeskirjade eiramised, mistõttu ta otsustas algatada kõnealuses artiklis 24 ja abi andmise otsuse II lisa punktis 10 sätestatud menetluse. Selles kirjas, mille koopia komisjon saatis RDS-ile, tõi ta eraldi välja, mil määral vastutasid CMV ja RDS asjassepuutuvate meetmete eest.
- 17 Itaalia Vabariigile ja CMV-le adresseeritud tühistamise otsuses, millest viimast teavitati 21. augustil 2000, tühistas komisjon määruse nr 4253/88 artikli 24 lõike 2 alusel kavale antud abi ning kohustas CMV-d tagastama makstud abi täies ulatuses.
- 18 Tühistamise otsuse üheksandas põhjenduses loetles komisjon mitmeid eeskirjade eiramisi määruse nr 4253/88 artikli 24 lõike 2 mõttes. Need eeskirjade eiramised olid seotud osalt RDS-i ja osalt CMV poolt rakendatud meetmetega.
- 19 CMV nõudis 14. septembri ja 2. oktoobri 2000. aasta kirjades, et RDS tagastaks summad, mille CMV kava elluviimise raames temale maksis. Vastuseks sellele nõudele teatas RDS 20. oktoobri 2000. aasta kirjas, et ta ei pea tühistamise otsust õiguspäraseks.

III. Menetlus Esimese Astme Kohtus ja edasikaevatud kohtuotsus

- 20 Esimese Astme Kohtu kantseleisse 7. novembril 2000 saabunud hagiavaldusega algatas CMV tühistamismenetluse.
- 21 Selle hagi toetuseks esitas ta neli väidet. Esimene väide puudutas mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtete rikkumist seeläbi, et komisjon ei piirdunud oma abi tagastamisnõudes summaga, mis vastab kava sellele osale, mille abi andmise otsuse kohaselt pidi teostama CMV. Teine väide tugines vigadele, mis komisjon on teinud eeskirjade eiramise tuvastamisel seoses CMV vastutusel oleva kavaosa teostamisega, samuti põhjendamiskohustuse ja kaitseõiguste rikkumisele. Kolmas väide tulenes proportsionaalsuse põhimõtte ja määruse nr 4253/88 artikli 24 lõike 2 rikkumisest sellega, et komisjon nõudis rakendatud meetmete eest kogu makstud abi tagastamist CMV-lt. Viimane, neljas väide tugines võimu kuritarvitamisele. CMV palus Esimese Astme Kohtul tühistada tühistamise otsus ja mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 22 Itaalia Vabariik astus Esimese Astme Kohtus menetlusse CMV toetuseks.
- 23 Euroopa Kohtule esitatud toimikust nähtub, et Esimese Astme Kohtu menetluse ajal toimus RDS-i likvideerimismenetlus.

- 24 Esimese Astme Kohus tühistas edasikaevatud kohtuotsusega tühistamise otsuse selles osas, milles komisjon ei piirdunud oma abi tagastamise nõudes summaga, mis vastab kava sellele osale, mille abi andmise otsuse kohaselt pidi teostama CMV.
- 25 Esimese Astme Kohus märkis seoses sellega, et komisjon oleks pidanud kindlaks määrama põhivastutaja, kes oleks eeskirjade eiramise korral kohustatud tagastama abi kogusumma. Vastavalt Esimese Astme Kohtu arvamusele oleks siiski tulnud arvestada asjaoluga, et võimalik abi tagastamise kohustus võib asjassepuutuvatele isikutele kaasa tuua tõsiseid tagajärgi. Õiguskindluse põhimõte nõuab, et lepingu täitmisele kohaldatav õigus oleks piisavalt selge ja täpne, mis võimaldaks abisaajatel ühemõtteliselt aru saada oma õigustest ja kohustusest ning võtta tarvitusele ettevaatusabinõusid — antud juhul sõlmida enne abi saamist sobivaid eraõiguslikke kokkuleppeid — kindlustamaks oma finantshuve teineteise suhtes. Käesoleva juhtumi puhul ei väljenda abi andmise otsuse sõnastus siiski piisavalt selgelt seda, et CMV oleks pidanud arvestama ainuvastutusega avansi tagastamise osas. Seetõttu on CMV-le kogusumma ulatuses esitatud tagastamismõue vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega.
- 26 Muus osas jättis Esimese Astme Kohus hagi rahuldamata ning määras, et pooled kannavad oma kohtukulud ise. Ta leidis, et komisjon on CMV-lt õigustatult nõudnud kulude tõendamist ning võis seega nõuda CMV-le jäänud avansiosa tagastamist.

IV. Menetlus Euroopa Kohtus

- 27 CMV esitas 28. mail 2003 Euroopa Kohtule apellatsioonkaebuse.

28 Komisjon esitas 22. augustil 2003 oma vastuses vastuapellatsioonkaebuse.

29 Itaalia Vabariik ei esitanud apellatsioonimenetluses märkusi.

V. Apellatsioonkaebuses ja vastuapellatsioonkaebuses esitatud nõuded

30 CMV palub Euroopa Kohtul:

- tühistada edasikaevatud kohtuotsus selles osas, milles tühistamise otsus jäeti jõusse, ning lahendada lõplikult käesolev vaidlus vaidlustatud otsuse tühistamisega täies ulatuses;
- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

31 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- jätta CMV apellatsioonkaebus rahuldamata;

- tühistada edasikaevatud kohtuotsus vastuapellatsioonkaebuse alusel selles osas, millega tühistati tühistamise otsus „selles osas, milles komisjon ei piirdunud abi tagastamisnõudes nende summadega, mis vastasid kava sellele osale, mille eest vastavalt abi andmise otsusele vastutas [CMV]”;
- mõista kohtukulud välja CMV-lt.

VI. Apellatsioonkaebus

³² Vastuapellatsioonkaebust tuleb uurida enne apellatsioonkaebust.

A. *Vastuapellatsioonkaebus*

³³ Komisjon esitab oma vastuapellatsioonkaebuse toetuseks kaks väidet.

1. Vastuapellatsioonkaebuse esimene väide

a) Poolte argumendid

³⁴ Komisjoni hinnangul kohaldas Esimese Astme Kohus proportsionaalsuse põhimõtet vääralt olukorras, kus abi andmise otsuse korrektse tõlgenduse kohaselt puudub

komisjonil igasugune kaalutusõigus. Komisjon leiab, et selle otsuse kohaselt oli CMV antud juhul „abisaaja” ning RDS oli vaid teine kava elluviimise eest vastutav organisatsioon. Nimetatud otsus kohustas komisjoni teatud asjaoludel nõudma kõnealuse abi tagastamist täies ulatuses ainuüksi CMV-lt. Katse nõuda tagastamist RDS-ilt oleks seega ebaseaduslik. Abi andmise otsuse analüüs, mille Esimese Astme Kohus esitas, oli ekslik, sest kuigi selles käsitleti otsuse teatud sätteid, analüüsiti neid üksikult ja omavahel seostamata, samas kui nende sätete üldine käsitus oli samuti vajalik.

- 35 CMV leiab, et abi andmise otsuse II lisa sätete sisu, kas neid kaaluda üksikult või üldiselt, ei saa anda huvitatud pooltele ühemõttelist ja piisavalt selget ülevaadet nende kohustustest ja vastutusest. Pealegi ei ole usutav, et komisjonil on kõnealuse otsuse alusel kohustus esitada nõue ainuüksi CMV-le.

b) Euroopa Kohtu hinnang

- 36 Esimese Astme Kohus väidab edasikaevatud kohtuotsuse punktis 52 õigesti, et kui antakse abi kavale, mille täideviimisega on seotud mitu osalejat, siis kohaldatavates õigusaktides ei ole täpsustatud, millisel kavas osalejalt võib või peab komisjon nõudma abi tagastamist juhul, kui kava täideviimise käigus eiravad eeskirju kas üks või mitu osalejat.

37 Neil asjaoludel vaagis Esimese Astme Kohus edasikaevatud kohtuotsuse punktides 54–64, kas arvestades raskeid tagajärgi, mis abi tagastamise võimalik nõue osapooltele tekitaks, oli abi andmise otsuse ja selle lisade sõnastus piisavalt selge ja täpne, nii et ettevaatliku ja mõistliku tegutsemise korral pidi CMV igal juhul teadma, et kui kava elluviimisel esineb kas tema enda või RDS-i süül eeskirjade eiramist, siis on tema komisjoni ees ainus rahaliselt vastutav osapool kogu antud abi ulatuses.

38 Kuna Esimese Astme Kohtu hinnangul tulenesid kõigi osapoolte õigused ja kohustused abi andmise otsusest, analüüsis ta põhjalikult, kas komisjon võis sel alusel nii CMV kui ka RDS-i rakendatud meetmete jaoks antud asjaomase abi tagastamist nõuda ainuüksi CMV-lt, seega ei saa nõustuda komisjoni argumentidega, millega püütakse näidata, et Esimese Astme Kohus on üht või teist abi andmise otsuse sätet arvestanud ebapiisavalt või kontekstiväliselt.

39 Nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktides 48 ja 49, on Esimese Astme Kohus edasikaevatud kohtuotsuse punktides 58–64 veenvalt selgitanud, et abi andmise otsus tervikuna ei ole piisavalt selge ja täpne järeldamiseks, et kui kava elluviimisel esineb eeskirjade eiramist, siis on CMV-l komisjoni ees rahaline ainuvastutus. Edasikaevatud kohtuotsuse osutatud punktidest tuleneb esiteks, et Esimese Astme Kohus vaagis õiguslikult piisavalt põhjalikult kõiki komisjoni argumente abi andmise otsuse tõlgendamise kohta, ja teiseks, et vastupidiselt komisjoni väidetule, uuris kohus abi andmise otsuse II lisa asjassepuutuvaid sätteid, käsitledes seda otsust koos lisadega üldiselt.

40 Eelnevat arvestades tuleb vastuapellatsioonkaebuse esimene väide tagasi lükata.

2. Vastuapellatsioonkaebuse teine väide

a) Poolte argumendid

41 Komisjoni väitel kritiseeris Esimese Astme Kohus proportsionaalsuse põhimõtte väidetava rikkumise varjus tegelikult õiguskindluse põhimõtte rikkumist, mis on toime pandud abi andmise otsuse vastuvõtmisel. Sellega väljus ta käimasoleva vaidluse objektiivsetest piiridest.

42 CMV rõhutab, et Esimese Astme Kohus ei ole mõelnud abi andmise otsust kuidagi kritiseerida.

b) Euroopa Kohtu hinnang

43 Esmalt tuleb meenutada, et võimupiire ületamata ei saa ühenduste kohus teha otsust *ultra petita* (vt 14. detsembri 1962. aasta otsused kohtuasjades 46/59 ja 47/59: Meroni vs. Ülemamet, EKL 1962, lk 783, 801, ning 28. juuni 1972. aasta otsus kohtuasjas 37/71: Jamet vs. komisjon, EKL 1972, lk 483, punkt 12), tühistamise otsus ei saa ületada hageja nõude piire (14. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-310/97 P: komisjon vs. AssiDomän Kraft Products jt, EKL 1999, lk I-5363, punkt 52).

44 Edasikaevatud kohtuotsuse punktidest 55–65 ilmneb seega, et Esimese Astme Kohus piirdus kontrollimisega, kas abi andmise otsus on piisavalt selge ja täpne, nii et CMV pidi igal juhul teadma, et kui kava elluviimisel esineb kas tema enda või RDS-i süül eeskirjade eiramisi, siis on tema komisjoni ees ainus rahaliselt vastutav osapool kogu antud abi ulatuses.

45 Esimese Astme Kohus leidis edasikaevatud kohtuotsuse punktis 65, et selles osas, millega kõnealuse abi täies ulatuses tagastamist nõutakse ainuüksi CMV-lt, sõltumata kava täitmisel esinenud eeskirjade eiramiste tegeliku toimepanija väljaselgitamisest, on tühistamise otsus ebaproportsionaalne meede raskuste suhtes, mida juba antud abi kogusumma tagastamise nõue CMV-le põhjustab.

46 Siit tuleneb, et Esimese Astme Kohus ei kontrollinud abi andmise otsuse seaduslikkust, vaid analüüsis nimetatud otsust eesmärgiga määrata kindlaks, kas komisjonil oli õigus nõuda kõnealuse abi täies ulatuses tagastamist ainuüksi CMV-lt. Nii toimides ei ole Esimese Astme Kohus, vastupidiselt sellele, mida väidab komisjon, ületanud käimasoleva vaidluse objektiivseid piire.

47 Eelnevat arvestades tuleb seega vastuapellatsioonkaebuse teine väide tagasi lükata.

48 Eeltoodud kaalutlusi tervikuna silmas pidades tuleb komisjoni vastuapellatsioonkaebus jätta rahuldamata.

B. Esmane apellatsioonkaebus

49 CMV esitab oma apellatsioonkaebuse toetuseks viis väidet. Apellatsioonkaebuse sõnastuse kohaselt tuleneb esimene väide sellest, et otsuses ei ole märgitud õigust kaevata edasi Esimese Astme Kohtule. Teine väide rajaneb proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisel ja vääral kohaldamisel ning vaidlustatud otsuse sisemistel

vasturääkivustel. Kolmas väide tuleneb määruse nr 4253/88 artikli 24 ning abi andmise otsuse rikkumisest ja väärast kohaldamisest, samuti põhjenduste puudumisest ja nimetatud otsuse sisemisest vasturääkivusest. Neljas väide põhineb komisjoni poolt läbi viidud kontrollimiste käigus esinenud menetluslikel puudustel ja sellega seotud kaitseõiguste rikkumisel. Viies väide tuleneb määruse nr 4253/88 artikli 24 lõike 2 väärast kohaldamisest ning proportsionaalsuse põhimõtte rikkumisest.

- 50 Esmase apellatsioonkaebuse seisukohalt tuleks esmalt uurida CMV kolmandat väidet. Teiseks peab Euroopa Kohus otstarbekaks uurida esimest ja teist väidet koos. Seejärel tuleks eraldi uurida neljandat ja viiendat väidet.

1. Esmase apellatsioonkaebuse kolmas väide

- 51 CMV kolmanda väite kohaselt tugines Esimese Astme Kohus, käsitledes komisjoni poolt CMV-le tühistamise otsuses tehtud etteheiteid, määruse nr 4253/88 artikli 24 lõike 2 ekslikule ja laiendavale tõlgendusele, eirates „järkjärgulise sanktsiooni” kriteeriumi. Iga etteheite osas toob CMV esile Esimese Astme Kohtu väärad põhjendused edasikaevatud kohtuotsuses.

- 52 Komisjoni hinnangul puudutavad CMV poolt kõnealuse väite toetuseks esitatud argumendid faktiliste asjaolude hindamist ja on seega vastuvõetamatud. Selles osas, milles CMV tugineb ebaproportsionaalsusele kohaldatud sanktsiooni ja etteheidetud eeskirjade eiramiste raskusastme vahel, leiab komisjon, et see kaebus kuulub esmase apellatsioonkaebuse viienda väite alla.

53 Seoses komisjoni poolt tühistamise otsuses esitatud konkreetseid etteheiteid puudutavate CMV argumentide uurimisega tuleb esmalt märkida, et Euroopa Kohus on vastuseks järkjärguliste meetmete põhimõttest tulenevale argumendile juba teinud otsuse, et määruse nr 4253/88 artikli 24 lõige 2 lubab komisjonil nõuda ühenduse finantsabi tagastamist täies ulatuses ja et juhul, kui piirata komisjoni võimalusi nimetatud abi vähendamiseks vaid proportsionaalselt summaga, millega tuvastatud eeskirjade eiramised seonduvad, tähendaks see finantsabi taotlejate pettuste soodustamist, kuna nad riskiksid siis vaid alusetult makstud summade kaotusega (vt selle kohta 24. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-500/99 P: *Conserve Italia vs. komisjon*, EKL 2002, lk I-867, punktid 74, 88 ja 89).

a) Argumendid, mis on seotud filmi tootmisega äriühingu Romana Video poolt

54 Tühistamise otsuse üheksanda põhjenduse kuues taane on sõnastatud järgmiselt:

„[CMV] tegi raamatupidamisarvestuses vastava kande ja teatas, et on maksnud äriühingule Romana Video videofilmi tootmiseks kava raames 98 255 000 ITL [Itaalia liiri] (50 672 eküü). Kohapealse kontrolli ajal (25. ja 26. märts 1998) oli veel jäänud maksta 49 000 000 Itaalia liiri. [CMV] selgitas, et seda summat üle ei kanta, kuna see oli hind videofilmi õiguste müügi eest seda tootnud äriühingule. [CMV] väitis, et tegelikult tehtud kulutused ületavad 49 000 000 Itaalia liiri.”

55 Edasikaevatud kohtuotsuse punktis 77 märkis Esimese Astme Kohus, et antud finantsabi oli mõeldud kava elluviimiseks asjaomaste poolte tehtud tegelikest kulutustest teatud protsentuaalse osa rahastamiseks.

- 56 Järgmises punktis meenutas Esimese Astme Kohus, et vaidlust ei ole selles, et CMV on sõlminud äriühinguga Romana Video lepingu, mille alusel see äriühing kohustus tootma Valnerinat käsitleva filmi summa eest, mis kantakse kava arvele ja on ligikaudu 98 miljonit Itaalia liiri, kuid et ta maksis nimetatud äriühingule siiski vaid 49 miljoni Itaalia liiri suuruse summa, kuna sama lepinguga müüs CMV samale äriühingule selle toote edasimüügi õigused 49 miljoni Itaalia liiri eest.
- 57 Esimese Astme Kohus sedastas edasikaevatud kohtuotsuse punktis 79, et CMV kandis selle kavas konkreetselt ette nähtud meetme rakendamiseks tegelikke kulutusi vaid pooles ulatuses kava arvele kantud kuludest. Osundatud kohtuotsuse kohaselt oli komisjonil tehingute samaaegsuse tõttu ning tulenevalt CMV ja äriühingu Romana Video poolt juba kava teostamise ajal tehtud tasaarvestusest võimalik järeldada, et abi kasutamisest saadud tulult kasumi teenimise asemel CMV pigem kulutas tasaarvestuse tulemusena saadud summa ära selle meetme elluviimise eest tasumiseks.
- 58 Esimese Astme Kohus leidis edasikaevatud kohtuotsuse punktides 80 ja 81, et selliste kulude kandmist kava arvele, mida CMV lõpparvestuses ei olnud selle rakendamiseks kulutanud, võib pidada eeskirjade eiramiseks määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses.
- 59 CMV asus siiski seisukohale, et tal oli õigus kanda kõnealused tasud tervikuna raamatupidamisarvestuses kava kuludesse ja müüa hilisema tehinguga selle filmi õigused edasi.
- 60 Komisjon väitis vastu, et igal ühenduse abisaajal on kohustus tõendada kõiki abikõlblikke kulutusi. CMV ei ole seda filmi tootmise osas teinud.

- 61 Esmalt tuleb märkida, et nagu tuvastas ka Esimese Astme Kohus edasikaevatud kohtuotsuse punktis 79, leidis CMV õigustatult, et ei määrus nr 4253/88 ega ka abi andmise otsus ei keela otseselt abisaajatel abiga saadud tulemuste pealt kasumit teenida.
- 62 Siiski, nagu rõhutab kohtujurist oma ettepaneku punktis 70, saab kasumi teenimist, mis ei vähenda kantud kulusid, lubada ainult turutingimustele vastava müügitegevuse tulemusena saadud tulu teenimisel ning mitte näiliste tehingute puhul, mille ainus eesmärk on kulusid suurendada.
- 63 Tuleb tõdeda, et küsimus, kas asjaomase filmi edasimüügi õiguste müük äriühingule Romana Video on tegelik müük või fiktiivne tehing, puudutab faktilise asjaolu hindamist. Väljakujunenud kohtupraktikast tulenevalt on ainult Esimese Astme Kohus pädev ühelt poolt tuvastama fakte, välja arvatud juhul, kui tema järelduste ainealine ebatäpsus on tingitud talle esitatud kohtutoimiku dokumentidest, ja teiselt poolt neid fakte hindama. Seega ei ole faktide hindamine õiguslik küsimus, mis alluks Euroopa Kohtu kontrollile, välja arvatud juhul, kui on moonutatud kohtule esitatud tõendeid (vt eelkõige 11. veebruari 1999. aasta otsus kohtuasjas C-390/95 P: *Antillean Rice Mills jt vs. komisjon*, EKL 1999, lk I-769, punkt 29, ja 15. juuni 2000. aasta otsus kohtuasjas C-237/98 P: *Dorsch Consult vs. nõukogu ja komisjon*, EKL 2000, lk I-4549, punkt 35).
- 64 Selles osas tuleb meenutada, et CMV ei ole tuginenud faktiliste asjaolude moonutamisele. See küsimus ei allu seega Euroopa Kohtu kontrollile apellatsioonimenetluse raames.

- ⁶⁵ Seevastu, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 72, tuleb Euroopa Kohtul kontrollida, kas Esimese Astme Kohus rikkus põhjendamiskohustust. CMV märkused viitavad asjaolule, et Esimese Astme Kohtu põhjendused on vastuolulised selles osas, et kuigi kohus tunnistas abiga saadud tulemuste pealt kasumi teenimise lubatavust, toetas ta komisjoni väidet, et filmiõiguste müümist tuleb käsitleda kulude vähendamisenä.
- ⁶⁶ Selles osas tuleb rõhutada, et Esimese Astme Kohus selgitas edasikaevatud kohtuotsuse punktis 79, et komisjon võis tulenevalt toimingute samaaegsusest ning CMV ja äriühingu Romana Video vahel kava rakendamise käigus tehtud tasaarvestusest teha õigustatult järelduse, et CMV kandis filmi tootmiseks selle äriühingu poolt tegelikke kulusid vaid ligikaudu pooles ulatuses kava arvele kantud kuludest.
- ⁶⁷ Esimese Astme Kohtu see selge ja ühemõtteline järeldus on seega piisavalt põhjendatud. Vastupidiselt sellele, mida väidab CMV, ei tulene seadusliku üleandmistehingu võimaluse olemasolust, et CMV tehtud tehing kujutab endast sellist üleandmist.
- ⁶⁸ CMV toob ühtlasi esile, et Esimese Astme Kohus tegi vea, kui ta järeldas edasikaevatud kohtuotsuse punktis 81, et tegelikkusele mittevastavate kulude kava arvele kandmist tuleb käsitleda kui asjaomase finantsabi andmise tingimuste ning sellise abi saajal lasuva lojaalsuskohustuse rasket rikkumist ja järelikult võib seda käsitleda eeskirjade eiramisenä määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses. CMV rõhutab selles osas, et abi andmise otsuse artikli 3 teise lõigu sätteid, mis on ära toodud edasikaevatud kohtuotsuse punktis 76, näevad ette, et „[j]uhul, kui tegelikult

kantud kulude summa toob kaasa abikõlblike kulude vähenemise algselt kavandatuga võrreldes, vähendatakse abi proportsionaalselt veel välja maksmata osa ülekandmisel”. CMV arvates, isegi kui filmi maksumus oli algselt kavandatust väiksem, ei ole määruse nr 4253/88 artikkel 24 kohaldatav, kuna olustik on täielikult reguleeritud abi andmise otsuse osundatud sätetega.

- 69 Selles osas tuleb tõdeda, et vastupidiselt CMV seisukohale ei mõju ainuüksi asjaolu, et abi andmise otsuse artikli 3 teine lõik näeb ette juhtumid, kus tegelikult kantud kulud on algselt kavandatust väiksemad, nii, et fiktiivne tehing, mille eesmärk on kava kulude suurendamine, ei kujutaks endast eeskirjade eiramist määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses. Ühenduse abi kohta kehtiva üldpõhimõtte kohaselt, nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktis 77, saab ühendus anda abi ainult tegelike tehtud kulude osas (vt selle kohta raamatupidamisarvestuse kontrollimise osas 6. oktoobri 1993. aasta otsus kohtuasjas C-55/91: Itaalia vs. komisjon, EKL 1993, lk I-4813, punkt 67; 28. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-253/97: Itaalia vs. komisjon, EKL 1999, lk I-7529, punkt 6, 7. oktoobri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-153/01: Hispaania vs. komisjon, EKL 2004, lk I-9009, punkt 66, ja 15. septembri 2005. aasta otsus kohtuasjas C-199/03: Iirimaa vs. komisjon, EKL 2005, lk I-8027, punkt 26). Selliste kulude kandmine kava arvele, mida kava elluviimiseks tegelikult ei ole kantud, on selle põhimõtte raske rikkumine, mida võib seega käsitleda kui eeskirjade eiramist määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses. Abi andmise otsuse artikli 3 teine lõik näeb ette mehhanismi, mis võimaldab määrata kindlaks abikõlblikud kulud juhul, kui need osutuvad algselt kavandatust väiksemateks, kuid ei käi juhtumi kohta, kus kava arvele on kantud tasud, mille tegelik maksmine ei ole tõendatud.

- 70 Seega tuleb CMV argumentid, mis on seotud filmi tootmisega äriühingu Romana Video poolt, tagasi lükata.

b) Argumendid, mis puudutavad töötajatega seotud kulusid

71 Tühistamise otsuse üheksanda põhjenduse seitsmes lõik on sõnastatud järgmiselt:

„[CMV] tegi raamatupidamisarvestuses kanded tehtud kulutuste kohta 202 540 668 Itaalia liiri (104 455 eküüd) suuruses summas, mille ta kava raames maksis „turismialase informatsiooniga seotud teenuse eest”, mis puudutas viite isikut. Selle kulutuse kohta ei esitanud [CMV] ühtegi tõendit (töölepinguid, tehtud tööde üksikasjalikku kirjeldust).”

72 Tühistamise otsuse üheksanda põhjenduse üheksas lõik sätestab:

„[CMV] arvestas 152 340 512 Itaalia liiri (78 566 eküüd) töötajatega seotud kulude katteks muude „teenuste eest, mis ei olnud seotud turismialase informatsiooniga”. [Ta] ei esitanud ühtegi dokumenti, mis oleks tõendanud, et kõnealuseid teenuseid oleks tegelikult osutatud ning et need oleksid olnud vahetult seotud kavaga.”

73 Selles osas tõi Esimese Astme Kohus edasikaevatud kohtuotsuse punktis 89 esile, et abi andmise otsuse II lisa punkti 3 kohaselt „peavad töötajatega seotud kulud [...] olema otseselt seotud meetme rakendamisega ja selles suhtes eesmärgipärased.” Selle kohtuotsuse punktis 95 järeltas Esimese Astme Kohus, et komisjon ei teinud viga, kui leidis, et CMV ei ole talle esitanud tõendeid, mille alusel saaks kindlaks teha, et kava arvele kantud töötajatega seotud kulud on otseselt kava elluviimisega seotud ja eesmärgipärased.

- 74 CMV leiab, et ta on esitanud piisavalt tõendeid tabeli kujul, mis sisaldab asjaomaste isikute nimesid, hinnangut nende isikute tööaja kohta kava raames; andmeid palkade ning kulude kohta, mis kava elluviimisega kaasnesid. Samuti on need kulud õigustatud juba ainuüksi seetõttu, et kava on täide viidud.
- 75 Selles osas viitab komisjon edasikaevatud kohtuotsuse punktile 94, mille kohaselt CMV on kohustatud lisaks kava nõuetekohasele tegelikule täitmisele nii, nagu komisjon selle abi andmise otsuses heaks kiitis, tõendama veel, et ühenduse panus vastab tegelikule sooritusele, mis oli kava täitmiseks tingimata vajalik.
- 76 Esmalt, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 69, saab ühendus anda abi ainult tegelike tehtud kulude osas. Et komisjon saaks teostada kontrolli, peavad ühenduse finantsabi saajad seega suutma tõendada, et kulud, mis on kantud kava arvele, mille jaoks see abi on antud, on tegelikud. Nagu Euroopa Kohus on juba otsustanud, on kõnealuse abi saajate poolt usaldusväärse teabe andmine tingimata vajalik kontrolli- ja tõendamissüsteemi latusaks toimimiseks, mis on sisse seatud kontrollimaks, kas abi andmise tingimused on täidetud (vt 25. novembri 2004. aasta määrus kohtuasjas C-18/03 P: Vela ja Tecnagrind vs. komisjon, EKL 1992, lk I-1971, punkt 135).
- 77 Teiseks, CMV argumentidega, mille kohaselt ainuüksi asjaolu, et kava on täide viidud, õigustab asjaomaseid kulusid, ei saa nõustuda. Euroopa Kohus on varem otsustanud, et finantsabi tühistamine ja alusetult saadud summa tagastamine kui määruse nr 4253/88 artiklis 24 sätestatud meetmed on mõeldud vaid juhuks, kui esinevad puudused, mis takistavad kava täideviimist või toovad kaasa olulisi muudatusi, mis

võivad mõjutada kava olemust või isegi selle olemasolu (vt selle kohta eespool viidatud määrus Vela ja Tecnagrind vs. komisjon, punktid 129-134). Seega leidis Esimese Astme Kohus edasikaevatud otsuse punktis 94 põhjendatult, et ei saa nõustuda, et selles sättes ette nähtud sanktsioone kohaldatakse vaid juhul, kui rahastatud toimingud on jäänud täielikult või osaliselt teostamata.

78 Eelnevast tulenevalt ei piisa tõendamisest, et kava on täide viidud, et õigustada eriabi saamist. Abisaaja on kohustatud tõendama, et ta kandis töötajatega seotud konkreetseid kulusid kooskõlas asjaomase abi andmise kindlaksmääratud tingimustega.

79 Küsimus, kas töötajatega seotud kulude kohta esitatud tõendid on nende nõuete seisukohalt piisavad, puudutab faktide hindamist, mis aga käesoleva kohtuotsuse punktis 63 selgitatud põhjustel ei allu Euroopa Kohtu kontrollile apellatsioonimeetluse raames.

80 Põhjendamiskohustuse järgimise osas piisab tõdemusest, et Esimese Astme Kohus märkis edasikaevatud kohtuotsuse punktides 91–93, et CMV esitatud tõenditest ei piisa tõendamaks, et töötajatega seotud kulud on kavaga seotud, ega võimalda hinnata nende kulude eesmärgipärasust. Selline järeldus selgitab õiguslikult piisavalt põhjusi, millest lähtudes Esimese Astme Kohus leidis, et töötajatega seotud kulude kohta ei ole piisavalt tõendeid.

81 Seega tuleb CMV argumendid, mis puudutavad töötajatega soetud kulusid, tagasi lükata.

c) Üldkuludega seotud argumendid

82 Tühistamise otsuse üheksanda põhjenduse kümnes lõik on sõnastatud järgmiselt:

„[CMV] tegi raamatupidamisarvestuses kanded kava üldkulude (kahe büroo üürimine, küte, elekter, vesi ja koristusteenus) kohta 31 500 000 Itaalia liiri (26 302 eküü) suuruses summas. Need kulud ei ole ühegi dokumendiga tõendatud.”

83 Selles osas täpsustas Esimese Astme Kohus edasikaevatud kohtuotsuse punktis 105, et komisjoni poolt tuvastatud eeskirjade eiramine seoses üldkuludega seondus ainult kulutustega, mis puudutasid ruumide, mida CMV kasutas juba enne abi saamist, kasutamist seoses kava täideviimisega. Pärast meeldetuletust, et antud abi eesmärk oli asjaosaliste poolt kava elluviimiseks tegelikult kantud kulutusi rahastada teatud protsentuaalses osas, leidis Esimese Astme Kohus nimetatud kohtuotsuse punktis 106, et pettuste ärahoidmiseks võis komisjon teha järelduse, et sellised kulutused, mis CMV on antud juhul kandnud kava arvele, ei olnud tegelikult kava elluviimisega seotud, vaid koosnesid kulutustest, mida abisaaja pidi igal juhul kandma oma tavapärase tegevuse tõttu ja kava elluviimisest sõltumata. Esimese Astme Kohus otsustas seega kõnealuse kohtuotsuse punktis 107, et komisjon ei teinud viga, kui ta leidis, et nende kulude arvamine kava kulude hulka oli eeskirjade eiramine määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses.

84 CMV märgib, et selles küsimuses võttis Esimese Astme Kohus omaks komisjoni seisukoha, kuigi ta oleks pidanud nõudma tõendeid selle kohta, et tegelikult kulusid

ei tekkinud. CMV väitel on edasikaevatud kohtuotsuse punktides 106 ja 107 öeldud, et eeskirjade eiramine määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses võib seisneda lihtsalt komisjonil tekkinud kahtlustes.

⁸⁵ Tuleb siiski sedastada, et CMV eiras oma kohustust, mille põhjusi on selgitatud käesoleva kohtuotsuse punktis 76 ja mille kohaselt tal tuleb tõendada, et arvessevõetud kulutused on seotud kava elluviimisega ja eesmärgipärased.

⁸⁶ Kohustus järgida abi andmise otsuses osutatud rahastamise tingimusi on võrdväärselt asjaomase kava tegeliku täitmise kohustusega üks abisaaja peamisi kohustusi ja on seetõttu ühenduse finantsabi andmise eelduseks (vt selle kohta eespool viidatud määrus Vela ja Tecnagrind vs. komisjon, punkt 135).

⁸⁷ Sellest tulenevalt leidis Esimese Astme Kohus õigustatult, et komisjon võis järeldada, et antud juhul ei olnud üldkulud kava elluviimisega tegelikult seotud — s.o faktiliste asjaolude hindamine, mis ei allu Euroopa Kohtu kontrollile käesoleva apellatsioonkaebuse raames — ja otsustas, et nende kulude arvamine kava kulude hulka oli eeskirjade eiramine määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses.

⁸⁸ Seega tuleb CMV argumendid, mis puudutavad üldkulusid, tagasi lükata.

d) Konsultatsioonikuludega seotud argumendid

89 Tühistamise otsuse üheksanda põhjenduse kaheksandas lõigus märgib komisjon järgmist:

„[CMV] tegi raamatupidamisarvestuses kande 850 000 000 Itaalia liiri (43 837 eküü) suuruses summas, mille ta kava raames maksis konsultatsiooniteenuse eest [konsultatsioonifirmale] Mauro Brozzi e Associati SAS. Nimetatud kulu kohta ei esitatud ühtegi dokumenti, mis oleks tõendanud, et seda teenust tegelikult osutati ja milles see teenus täpselt seisnes.”

90 Esimese Astme Kohus sedastas edasikaevatud kohtuotsuse punktis 117, et CMV ei ole näidanud, et komisjon tegi vea, kui leidis, et asjaomased konsultatsioonikulud ei ole tõendatud dokumentidega, mis võimaldaksid kindlaks teha, et neid teenuseid tegelikult osutati ja milles need teenused täpselt seisnesid. Esimese Astme Kohus järeldas, et seetõttu on komisjon õigustatult tuvastanud eeskirjade eiramise määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses.

91 CMV viitab selles küsimuses põhjenduste puudumisele edasikaevatud kohtuotsuses. Tema arvates tuleneb CMV ja konsultatsioonifirma Mauro Brozzi e Associati SAS vahel sõlmitud lepingust, et neli viiendikku ettenähtud teenustest on vaieldamatult osutatud.

92 Selles osas tuleb tõdeda, et CMV ei esitanud Euroopa Kohtule midagi, mis võiks tõendada põhjendamiskohustuse rikkumist. Selle kohustuse väidetavat rikkumist käsitleva argumendi varjus taotleb ta sisuliselt uut faktide hindamist, samas kui

Euroopa Kohus ei ole käesoleva kohtuotsuse punktis 63 esitatud põhjendustel apellatsioonimenetluse raames pädev seda tegema.

- 93 Seega tuleb CMV argumendid, mis puudutavad konsultatsioonikulusid, tagasi lükata.

e) Niisutussüsteemiga seotud argumendid

- 94 Tühistamise otsuse üheksanda põhjenduse üheteistkümnendas lõigus märgib komisjon järgmist:

„Meetme „okasnisu ja trühvlike kasvatamine” raames oli [abi andmise otsusega] ette nähtud investeering summas 41 258 eküüd trühvlike kasvatamiseks vajamineva niisutussüsteemi parendamiseks. Kõnealust investeeringut ei tehtud ning komisjonile ei antud selle kohta mingeid selgitusi.”

- 95 Esimese Astme Kohus sedastas edasikaevatud kohtuotsuse punktides 126–129, et CMV ei ole vastavate kulude kohta tõendeid esitanud, ja leidis seejärel, et komisjon ei ole teinud viga hinnates, et CMV ei ole näidanud, et nimetatud investeering on tegelikult tehtud.

96 CMV väidab, et Esimese Astme Kohus ei arvestanud tema hagi toetuseks esitatud uuringut. Peale selle ei tohiks Esimese Astme Kohus talle ette heita suutmatust tõendada pärast aastate möödumist kulutusi, mis on tehtud kolmandate isikute poolt kuivadel suvedel varuniisutuse kasutamiseks.

97 Edasikaevatud kohtuotsuse punktist 129 ilmneb, et Esimese Astme Kohus rajas oma sellekohase hinnangu järeldusele, mille kohaselt „komisjon ei teinud viga hinnates, et [CMV] ei ole tõendanud, et niisutussüsteemi jaoks ette nähtud investeeringud on tegelikult tehtud”. Nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktist 76, on ainult nõuetekohaselt tõendatud kulud abikõlblikud. Vaidlust ei ole selles, et CMV ei ole esitanud neile investeeringutele vastavaid tõendeid. Nende esitamise raskustega seoses tuleb osutada abi andmise otsuse II lisa punkti 6, mille põhjal abisaajad on kohustatud säilitama kulusid tõendavaid dokumente ning vajaduse korral esitama need komisjonile. Nagu märkis õigustatult kohtujurist oma ettepaneku punktis 91, et kui CMV-l ei olnud võimalik vajalikke tõendeid esitada, siis ei oleks ta tohtinud neid ka kava kulude hulka arvata.

98 Esimese Astme Kohtule esitatud uuringu suhtes ilmneb edasikaevatud kohtuotsuse punktist 121, et uuring puudutas ainult seda, kas selle erikava raames kasutatud mõistet „varuniisutussüsteem” tuleb mõista CMV poolt Esimese Astme Kohtule selgitatud tähenduses, ning kas ettenähtud kulud olid asjakohased, pidades silmas tavalist hinda seoses EAGGF-i abi andmisega. Nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktis 90, on Esimese Astme Kohus nimetatud kohtuotsuse punktis 129 jättnud lahtiseks küsimuse, milliseid meetmeid tuli abi andmise otsuse alusel rakendada.

99 Seega tuleb CMV argumentid, mis puudutavad niisutussüsteemi, tagasi lükata.

100 Eelnevat arvestades tuleb esmase apellatsioonkaebuse kolmas väide tagasi lükata.

2. Esmase apellatsioonkaebuse esimene ja teine väide

a) Poolte argumendid

101 Oma esimese väitega näib CMV toetavat seisukohta, et kui Esimese Astme Kohus piirdus kontrolli teostades küsimusega, kas komisjonil oli õigus nõuda CMV-lt asjaomase finantsabi täies ulatuses tagastamist, siis ta ei hinnanud ebaproportsionaalsuse ja diskrimineerimise ohtu, mis CMV hinnangul tulenes RDS-i võimalike eeskirjade eiramistega seonduvalt tehtud „arvelekandmistest”, samas kui ta ei olnud suuteline vastama viimase vastu suunatud etteheidetele, ja et CMV-le ette heidetud eeskirjade eiramised puudutasid vaevalt 29% kava kuludest.

102 Teise väitega rõhutab CMV, et kuna Esimese Astme Kohus möönis, et ainuüksi CMV-lt nimetatud finantsabi täies ulatuses tagastamise nõue on ebaproportsionaalne, siis oleks ta pidanud tühistamise otsuse mitte ainult osaliselt, vaid tervikuna tühistama ja kujundama *ex novo* oma seisukoha, lähtudes vaid nendest eeskirjade eiramistest, mida heidetakse ette otseselt talle.

103 Komisjoni hinnangul tuleb esimene väide tunnistada vastuvõetamatuks kas siis ebaselguse või CMV-l selle tõstatamiseks huvitatuse puudumise tõttu. Teise võimalusena, kui Euroopa Kohus leiab, et esimene väide on vastuvõetav ja põhjendatud, palub komisjon Euroopa Kohtul lahendada põhiküsimus ja heita kõrvale argumendid, millele CMV tugineb.

104 Seoses teise väitega meenutab komisjon, et Esimese Astme Kohus tunnistas finantsabi täies ulatuses tühistamise sõnaselgelt õiguspäraseks ja piirdus tagastamiskohustuse jaotuse määramisega erinevalt viisist, millest lähtub tühistamise otsus. Selles osas toetub ta menetlusökoonomia ja halduse ökonoomsuse põhimõtetele leides, et see väide on alusetu, sest nimetatud otsuse tervikuna tühistamise korral oleks vaja vastu võtta uus otsus, mis sisuliselt kordab tühistamise otsuse sisu.

b) Euroopa Kohtu hinnang

i) Esmase apellatsioonkaebuse esimese väite vastuvõetavus

105 Sissejuhatuseks tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb EÜ artiklist 225, Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 112 lõike 1 punktist c, et apellatsioonkaebuses näidatakse täpselt otsuse, mille tühistamist taotletakse, kritiseeritavad osad, samuti seda taotlust üksikasjaliselt põhistavad õiguslikud argumendid (vt eelkõige 4. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-352/98 P: Bergaderm ja Goupil *vs.* komisjon, EKL 2000, lk I-5291, punkt 34, 8. jaanuari 2002. aasta otsus kohtuasjas C-248/99 P: Prantsusmaa *vs.* Monsanto ja komisjon, EKL 2002, lk I-1, punkt 68, ja 6. märtsi 2003. aasta otsus kohtuasjas C-41/00 P: Interporc *vs.* komisjon, EKL 2003, lk I-2125, punkt 15).

106 Neist sätetest tulenevatele põhistamisnõuetele ei vasta apellatsioonkaebus, mis piirdub Esimese Astme Kohtule esitatud väidete ja argumentide — kaasa arvatud need, mis põhinesid selle kohtu poolt sõnaselgelt tagasi lükatud asjaoludel — sõnastuse kordamisega (vt eelkõige 25. märtsi 1998. aasta määrus kohtuasjas C-174/97 P: FFSA jt *vs.* komisjon, EKL 1998, lk I-1303, punkt 24, ja eespool viidatud

kohtuotsus Interporc vs. komisjon, punkt 16). Selline apellatsioonkaebus kujutab endast tegelikult vaid nõuet, mille eesmärk on lihtsalt saavutada Esimese Astme Kohtule esitatud hagiavalduse uuesti läbivaatamine, mis aga väljub Euroopa Kohtu pädevuse piirest (vt 26. septembri 1994. aasta määrus kohtuasjas C-26/94 P: X vs. komisjon, EKL 1994, lk I-4379, punkt 13, ja eespool viidatud kohtuotsus Bergaderm ja Goupil vs. komisjon, punkt 35).

107 Kui apellatsioonkaebuse esitaja vaidlustab ühenduse õiguse tõlgendamise või kohaldamise Esimese Astme Kohtu poolt, võivad esimeses astmes käsitletud õiguslikud küsimused siiski apellatsioonimenetluses uuesti arutusele tulla (vt 13. juuli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-210/98 P: Salzgitter vs. komisjon, EKL 2000, lk I-5843, punkt 43). Kui apellatsioonkaebuse esitaja ei suuda oma apellatsioonkaebust Esimese Astme Kohtus juba kasutatud väidete ja argumentidega sel viisil põhjendada, kaotab apellatsioonimenetlus osaliselt oma mõtte (vt eelkõige 10. mai 2001. aasta määrus kohtuasjas C-345/00 P: FNAB jt vs. nõukogu, EKL 2001, lk I-3811, punktid 30 ja 31, samuti 16. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas C-321/99 P: ARAP jt vs. komisjon, EKL 2002, lk I-4287, punkt 49, ja eespool viidatud kohtuotsus Interporc vs. komisjon, punkt 17).

108 Käesolevas kohtuasjas leiab komisjon, et apellatsioonkaebuse esimene väide on ilmselgelt vastuvõetamatu põhjusel, et see ei vasta selguse ja täpsuse miinimum-nõuetele. Komisjoni arvamuse kohaselt võib esimest väidet tõlgendada vähemalt kahel erineval viisil.

109 Selles osas tuleb esiteks tõdeda, et esimene väide püüab terviklikult vaadelduna seada kahtluse alla Esimese Astme Kohtu hinnangut õiguslikes küsimustes, mis esitati talle esimeses astmes lahendamiseks esimese väite raamides, ja teiseks, et CMV näitab täpselt ära mõned kritiseeritavad osad edasikaevatud kohtuotsuses.

110 Kindlasti ei ole Euroopa Kohtule esimese väite toetuseks esitatud CMV argumendid vabad kahemõttelisusest, kui neid vaadelda isoleeritult. Loetuna koos esmase

apellatsioonkaebuse teise väitega on esimest väidet toetavad argumendid siiski piisavalt selged, et vastata EÜ artiklis 225, Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimeses lõigus ja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 112 lõike 1 punktis c esitatud nõuetele.

- 111 Näib tõesti, et nende kahe esimese väitega ütleb CMV sisuliselt seda, et talle määratud karm sanktsioon, mis seisneb asjaomase finantsabi tühistamises täies ulatuses, oli tingitud eeskirjade eiramisest RDS-i süül, ja et järelikult tuleks esiteks tühistada tühistamise otsus tervikuna põhjusel, et CMV-le omistati ekslikult vastutus kava nende osade eest, mille täitmine oli RDS-i kohus, ja teiseks tuleks CMV olukorda uuesti kaaluda, lähtudes vaid talle otseselt ette heidetud eeskirjade eiramistest.
- 112 Seega tugineb CMV kahejärgulisele argumentatsioonile: esimene väide püüab näidata, et Esimese Astme Kohus ei ole hinnanud võimalust, et CMV pidi taluma karmi sanktsiooni, mis tugines ka RDS-ile ette heidetud eeskirjade eiramistele, samal ajal püüab teine väide näidata, et CMV-le ette heidetud eeskirjade eiramine ei ole proportsionaalses vastavuses karmi sanktsiooniga, mis seisneb finantsabi tühistamises täies ulatuses ja põhineb suures osas RDS-ile ette heidetud eeskirjade eiramistel, mis on seotud ligikaudu 70% asjaomastest kuludest ja mille kohta CMV ei ole suuteline vastust andma.
- 113 Esmase apellatsioonkaebuse esimene väide ei ole järelikult selguse ja täpsuse puudumise tõttu vastuvõetamatu.
- 114 Komisjoni kaitse toetub ühtlasi seisukohale, et CMV-l puudub huvi tugineda seigale, et esimeses astmes esitatud väide on väidetavalt jätud lahendamata, kuna Esimese Astme Kohus kinnitas edasikaevatud kohtuotsusega sisuliselt kõnealust väidet ja vähendas sel alusel oluliselt CMV-le määratud rahalise sanktsiooni summat.

- 115 Selles küsimuses piisab esile tuua, et vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktides 111 ja 112 esitatud apellatsioonkaebuse esimesele väitele antavale tõlgendusele, on esimene väide tegelikult suunatud tühistamise otsuse tühistamisele tervikuna ja mitte selle osalisele tühistamisele. Siit tuleneb, et vastupidiselt sellele, mida väidab komisjon, põhjendab CMV oma huvi selle väite esitamiseks.
- 116 Vastuvõetamatuse vastuväide, mis tuleneb CMV huvi puudumisest esmase apellatsioonkaebuse esimese väite esitamiseks, ei ole järelikult põhjendatud.
- 117 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et kuna ükski esmase apellatsioonkaebuse esimese väite vastu esitatud vastuvõetamatuse vastuväidetest ei ole põhjendatud, on see väide vastuvõetav.

ii) Esmase apellatsioonkaebuse esimese ja teise väite põhjendus

- 118 CMV kirjalikest dokumentidest nähtub, et tema esimene ja teine väide, mis on esitatud käesoleva kohtuotsuse punktides 111 ja 112, rajanevad eeldusel, et otsus, millega CMV-lt nõuti finantsabi tagastamist täies ulatuses, on tingitud ainuüksi RDS-ile ette heidetud eeskirjade eiramistest, nii et edasikaevatud kohtuotsusega, mis ei tühistata tühistamise otsust tervikuna, lubab Esimese Astme Kohus jätta ebaõiglaselt CMV süüdi eeskirjade eiramistes, mille eest RDS on ainuvastutav.
- 119 Tuleb siiski sedastada, et CMV eiras sellega nii Esimese Astme Kohtu kaalutlusi kui ka edasikaevatud kohtuotsuse tagajärgi.

- 120 Esmalt tuleb meenutada, et Esimese Astme Kohus leidis talle esitatud esimese väite käsitlemisel, et arvestades raskeid tagajärgi, mis abi täies ulatuses tagastamise nõue CMV-le tekitab, ning selguse ja täpsuse puudumist abi andmise otsuses, rikkus komisjon proportsionaalsuse põhimõtet, kui ta nõudis kõnealuse abi täies ulatuses tagastamist ainuüksi CMV-lt. Nimetatud väitele hinnangut andes ega edasikaevatud kohtuotsuse mõnes muus punktis ei ole ta siiski arvanud, et RDS-i käitumine oleks sellist nõuet mõjutanud.
- 121 Vastupidi, talle esitatud teise väite käsitlemise raames, nimelt edasikaevatud kohtuotsuse punktides 80–81, 95–97, 107, 117 ja 129–130 sedastas Esimese Astme Kohus üksikasjaliselt, et kõik etteheited, mis olid tühistamise otsuses suunatud CMV vastu, kujutasid endast eeskirjade eiramist määruse nr 4253/88 artikli 24 tähenduses. Ka CMV ise ei ole kunagi väitnud, et RDS oleks segatud mõnesse neist eeskirjade eiramistest.
- 122 Veel enam, Esimese Astme Kohus tõi edasikaevatud kohtuotsuse punktides 142–149 õigustatult esile — nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktides 53 ja 77 —, et selliseid eeskirjade eiramisi arvestades oli komisjonil õigus asjaomane finantsabi tühistada selles osas, milles see oli seotud kava CMV vastutusel olevate osadega.
- 123 Neil asjaoludel ja menetlusökoonomia põhimõttest lähtudes võis Esimese Astme Kohus tühistamise otsuse tühistada ainult selles osas, milles komisjon ei olnud piiranud oma abi tagastamise nõuet summadega, mis vastasid CMV vastutusel olevale kavaosale. Tühistamise otsuse tervikuna tühistamise korral oleks komisjon tõesti pidanud CMV suhtes vastu võtma uue otsuse, mis oleks sisuliselt korranud tühistamise otsuse sätteid kava CMV vastutusel olevate osade kohta.

124 Seega ei ole vaja lahendada küsimust, kas CMV oli suuteline vastama RDS-i vastu esitatud etteheidetele, kuna see küsimus käsitletavate väidete hindamist mingil juhul ei mõjuta. Pealegi on tegu faktide hindamisega, mis käesoleva kohtuotsuse punktis 63 selgitatud põhjustel ei allu Euroopa Kohtu kontrollile apellatsioonimenetluse raames.

125 Seega saab CMV argumendid vaid kõrvale heita.

126 Eelnevat arvestades tuleb esmase apellatsioonkaebuse esimene ja teine väide seega tagasi lükata.

3. Esmase apellatsioonkaebuse neljas väide

a) Poolte argumendid

127 CMV leiab oma neljandas väites, et Esimese Astme Kohus, käsitledes talle esitatud teise väite kolmandat osa, ei tõlgendanud õigesti kaitseõiguse rikkumisest tulenevaid argumente. Ta täpsustab, et need argumendid ei puudutanud võimalust tema toiminguid üldiselt õigustada, vaid konkreetselt komisjoni poolt kohapeal läbi viidud kontrollkäigu teostamise üksikasju. See kontrolltoiming ei leidnud nimelt aruandes kajastamist ja dokumentidest, millest selle tarbeks koopiad tehti, ei koostatud loetelu. CMV täpsustab selles osas, et kontrollile allutatud isikute õiguste tagamiseks peab selline toiming olema läbi viidud võistlevuse põhimõttel ja kajastatud täpselt aruandes.

128 Komisjon juhib tähelepanu sellele, et tema kontrollijad ei olnud kohustatud kohapeal protokolli koostama ja kõnealune kontroll kulges antud juhul võistlevuse põhimõttel. Selle institutsiooni hinnangul sedastas Esimese Astme Kohus edasikaevatud kohtuotsuse punktis 138 just neist asjaoludest lähtudes, et kaitseõigused olid tagatud.

b) Euroopa Kohtu hinnang

129 Nagu märkis Esimese Astme Kohus edasikaevatud kohtuotsuse punktis 136, tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et isiku kaitseõiguste austamine tema vastu algatatud menetluses, mis võib viia selle isiku kahjuks tehtud otsuseni, kujutab endast ühenduse õiguse üldpõhimõtet, mis peab olema tagatud isegi menetlust puudutavate eeskirjade puudumisel. See põhimõte eeldab, et isikutele, kelle suhtes tehakse nende huve oluliselt riivav otsus, antaks võimalus oma seisukoha väljendamiseks (vt näiteks 24. oktoobri 1996. aasta otsus kohtuasjas C-32/95 P: komisjon *vs.* Lisrestal jt, EKL 1996, lk I-5373, punkt 21; 21. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-462/98: *Mediocurso vs. komisjon*, EKL 2000, lk I-7183, punkt 36, ja 9. juuni 2005. aasta otsus kohtuasjas C-287/02, EKL 2005, lk I-5093, punkt 37).

130 Tuleb tõdeda, et ei kaitseõiguste tagamise põhimõtte ega määrus nr 4253/88 ei kohusta esitama kohapealse kontrollikäigu ajal CMV-le aruannet või loetelu dokumentidest, millest kontrolli tarbeks koopiaid tehti, pealegi kui CMV võis komisjoni etteheiteid vaidlustada ja vajaduse korral pärast nimetatud kontrolli ümber lükata.

131 Seega on õigustatud, et Esimese Astme Kohus, seadmata nõudmisi kontrollikäigu läbiviimise üksikasjade suhtes, uuris edasikaevatud kohtuotsuse punktides 134-138, kas vaidlustatud otsuse vastuvõtmise eel CMV-le antud võimalus oma seisukoha esitamiseks vastas kaitseõiguste tagamise põhimõtte nõuetele.

- 132 Edasikaevatud kohtuotsuse punktis 134 tõi Esimese Astme Kohus esile, et CMV tähtsustas komisjoni töötajate toimingute ja vestluste aruande puudumist ning eelkõige seda, et ei koostatud loetelu dokumentidest, millest sel puhul koopiad tehti.
- 133 Esimese Astme Kohus leidis edasikaevatud kohtuotsuse punktides 137 ja 138 siiski, et komisjon andis CMV-le piisavalt võimalusi tõendada kavas ette nähtud meetmete elluviimist, mida ta pidi tegema tõendavate dokumentide esitamise teel, mida ta vastavalt abi andmise otsusele oli kohustatud komisjoni käsutusse andma.
- 134 See järeldus kujutab endast faktide hindamist, mis käesoleva kohtuotsuse punktis 63 selgitatud põhjustel ei allu Euroopa Kohtu kontrollile apellatsioonimenetluse raames.
- 135 Eelnevat arvestades tuleb esmase apellatsioonkaebuse neljas väide tagasi lükata.

4. Esmase apellatsioonkaebuse viies väide

a) Poolte argumendid

- 136 CMV toob oma viienda väitega esile, et Esimese Astme Kohus eiras proportsionaalsuse põhimõtet, kui ta lükkas tagasi tema väite, mis põhines vastuolul ühelt poolt talle ette heidetud eeskirjade eiramise ja asjaolu, et rahastamise eesmärk on saavutatud, ning teiselt poolt karmi sanktsiooni vahel, mis seisnes asjaomase finantsabi tühistamises tervikuna.

137 Selle väite toetuseks märgib CMV, et ei ole kindlaks tehtud, et ta oleks kava arvele kandnud õigustamatuid kulutusi. Ta rõhutab veel, et ta ei kavatsenud petta ega ole esitanud valetavet. Lõpuks leiab ta, et talle võib ette heita ainult seda, et ta ei ole üksikasjaliselt põhjendanud oma tehniliste töötajate töölevõtmist kava tarbeks.

138 Komisjoni hinnangul on see väide vastuvõetamatu. CMV ei ole lisanud midagi argumentidele, millele ta tugines juba Esimese Astme Kohtus. Sisuliselt toetab see institutsioon teise võimalusena seisukohta, et edasikaevatud kohtuotsuses tuvastatud faktilist tausta arvestades on Esimese Astme Kohtu järeldus selles küsimuses olemasoleva kohtupraktikaga kooskõlas.

b) Euroopa Kohtu hinnang

139 Selle väitega seab CMV kahtluse alla Esimese Astme Kohtu tõlgenduse proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamisest. Käesoleva kohtuotsuse punktis 107 selgitatud põhjustel ja vastupidiselt sellele, mida väidab komisjon, on kõnealune väide seega apellatsioonimenetluses vastuvõetav.

140 Nagu märgib kohtujurist oma ettepaneku punktis 97, tuleneb määruse nr 4253/88 artikli 24 lõikest 2, st abi tühistamise aluseks olevast sättest, et komisjon ei ole kohustatud nõudma kogu antud abi tagastamist, vaid ta peab oma kaalutlusõigust teostades otsustama, kas üldse ja kui, siis millises summas ta abi tagastamist nõuab (vt selle kohta ka eespool viidatud kohtuotsus Iirimaa vs. komisjon, punktid 27 ja

30). Pidades silmas proportsionaalsuse põhimõtet, on komisjon kohustatud teostama oma kaalutusõigust selliselt, et abi, mille tagastamist ta nõuab, oleks proportsionaalne eeskirjade eiramise ulatuse suhtes.

141 Igatahes ei ole komisjon kohustatud piirduma ainult selle abi tagastamise nõudega, mis ei ole õigustatud eeskirjade eiramise seisukohast lähtuvalt.

142 Liiatigi saab eelkõige ühenduse abi tõhusa haldamise ja pettuste ärahoidmise eesmärgist lähtuvalt õigustada ka abi selle osa tagastamist, mis on eeskirjade eiramisega ainult osaliselt seotud.

143 Selles osas tuleb meenutada, et kohustustega, mille järgimine on ühenduse süsteemi ladusa toimimise aluseks, võib sanktsioonina kaasneda mõne ühenduse õigusega antud õiguse kaotus, nagu näiteks õigus abile (12. oktoobri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-104/94: Cereol Italia, EKL 1995, lk I-2983, punkt 24).

144 Euroopa Kohus on ühtlasi leidnud, et ühenduse vahendite eesmärgipärase kasutamise kontrollivõimalust tagava süsteemi latusaks toimimiseks on tingimata vaja, et finantsabi taotlejad esitaksid komisjonile usaldusväärset teavet, mis ei vii komisjoni eksitusse. Võimalus, et sanktsioon eeskirjade eiramise eest seisneb mitte abi vähendamises vastavalt selle eiramisega seotud summale, vaid kõnealuse abi

tühistamises täies ulatuses, on ainus, mis avaldab EAGGF-i vahendite heaks haldamiseks vajalikku preventiivset toimet (eespool viidatud kohtuotsus *Conserve Italia vs. komisjon*, punktid 100 ja 101).

145 Käesoleva kohtuotsuse punktis 77 esitatud kaalutlustest nähtub pealegi, et rahastamisega taotletud eesmärgi saavutamine ei ole asjaolu, mis iseenesest avaldaks sellist mõju, et finantsabi täies ulatuses tühistamist nõudev sanktsioon oleks ebaproportsionaalne.

146 Siit järeldub, et Esimese Astme Kohus võis otsustada, tegemata õiguslikku viga, et ranged formaalsed nõuded arvestuse pidamiseks kavaga arvele kantavate tegelike kulutuste kohta on õigustatud ühenduse abipoliitika rakendamiseks ning et sellel alusel tuvastatud eeskirjade eiramise korral on õigustatud tagastamisnõue summas, mis on üle kantud kava selle osa jaoks, mille eest vastutab CMV.

147 Nagu selgub käesoleva kohtuotsuse punktis 137 esitatud kokkuvõttest, kinnitab CMV, et õigustamatuid kulutusi ei ole kindlaks tehtud, ta ei kavatsenud petta ning talle võib ette heita ainult seda, et ta ei ole esitanud piisavalt tõendeid.

148 Sellegipoolest puudutavad need argumendid faktilisi asjaolusid. Kuna Esimese Astme Kohus võttis asjaomase abi täies ulatuses tühistamise proportsionaalsuse hindamisel arvesse kõiki vajalikke tegureid, siis ei ole CMV argumendid, millega ta püüdis näidata, et Esimese Astme Kohus arvestas üht või teist tegurit ebapiisaval määral, käesoleva apellatsioonimenetluse raames vastuvõetavad.

- 149 Isegi kui eeldada, et pannes rõhku sellele, et CMV ei ole esitanud ebatäpset ega moonutatud teavet, võiks teda vaadelda osutamas, et määrus nr 4253/88 toob proportsionaalsuse põhimõttest lähtudes kaasa komisjoni kohustuse tõendada tema mingi petturlik kavatsus, või et see põhimõte nõuab finantsabi täies ulatuses tühistamise võimaluse piiramist ainult rahastamistingimuste petturliku rikkumise juhtudega, ei saa selliseid argumente arutusele võtta.
- 150 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et eeskirjade eiramise mõiste määruse nr 4253/88 artikli 24 lõike 2 tähenduses ei pane komisjonile kohustust tõendada abisaaja mingit petturlikku kavatsust (vt 16. detsembri 2004. aasta määrus kohtuasjas C-222/03 P: APOL ja AIPO vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 58). Lisaks ei nõua proportsionaalsuse põhimõte finantsabi täies ulatuses tühistamise võimaluse piiramist ainult rahastamistingimuste petturliku rikkumise juhtudega. Pealegi võiks selle võimaluse piiramine ainult petturliku rikkumise juhtudega tähendada üleskutset eeskirjade eiramisele (vt selle kohta 22. märtsi 2004. aasta määrus kohtuasjas C-455/02 P: Sgaravatti Mediterranea vs. komisjon, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punktid 39–42, ja eespool viidatud määrus APOL ja AIPO vs. komisjon, punkt 59).
- 151 Eelnevat arvestades tuleb esmase apellatsioonkaebuse viies väide tagasi lükata.
- 152 Neil asjaoludel tuleb esmane apellatsioonkaebus, nagu ka vastuapellatsioonkaebus, jätta rahuldamata.

VII. Kohtukulud

153 Kodukorra artikli 122 esimene lõige sätestab, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatult või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 2, mida kodukorra artikli 118 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on nõudnud kohtukulude väljamõistmist CMV-lt ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb esmase apellatsioonkaebusega seotud kohtukulud välja mõista CMV-lt. Kuna CMV on nõudnud vastuapellatsioonkaebusega seotud kohtukulude väljamõistmist komisjonilt ja viimase väited on tagasi lükatud, tuleb temalt välja mõista selle apellatsiooniga seotud kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. **Jätta esmane apellatsioonkaebus ja vastuapellatsioonkaebus rahuldamata.**
2. **Mõista esmase apellatsioonkaebusega seotud kohtukulud välja Comunità montana della Valnerina'lt.**
3. **Mõista vastuapellatsioonkaebusega seotud kohtukulud välja Euroopa Ühenduste Komisjonilt.**

Allkirjad